

Andrzej Kokowski

Masłomęcz, st. 15, gm. Hrubieszów,
woj. zamojskie, AZP 88-94/80

Informator Archeologiczny : badania 30, 177

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

larnym lub zbliżonym do prostokątnego, 3 półziemianki (największa 4,5 x 3,5 m), 123 jamy zasobowe i nieokreślone, 382 jamy posłupowe, 4 jamy posłupowe z ofiarami zakładzinowymi, 7 ciałopalnych grobów jamowych z niewielką ilością drobno spalonych kości, 1 ciałopalny pochówek w wiadrze drewnianym (obiekt 497 – średnica 44 cm, zachowana wysokość 21 cm, grubość ścianki 1-1,5 mm). Zespół masowych materiałów zabytkowych liczył około 4000 sztuk – przeważała ceramika i polepa, poza tym w jego skład weszły narzędzia i półprodukty krzemienne, rozcieracze kamienne oraz kości. Zabytki wydzielone to: „skarby” dwóch srebrnych monet z dna obiektu 182 (Antoninus Pius i Kommodus), 2 fragmenty żelaznych zapinek, 1 „skandynawski” grot żelazny z zadziarami na trzpieniu rozszczepionym w jaskółczy ogon (wbity w dno półziemianki 447), 1 nóż żelazny z jednostronnie wyodrębnionym trzonkiem, 9 fragmentów przedmiotów żelaznych i miseczkowata łupka żelazna (średnicy około 20 cm, grubości około 7 cm) z zespołu jam półprodukcyjnych, 5 ceramicznych przeszłików (ob. 447), 8 ceramicznych ciężarków płaskokulistych, 2 paciorki szklane (z grobu 17 i półziemianki 447), 2 ceramiczne ornitomorficzne grzechotki-gwizdki (zespół grobów 497 i 498), 3 fragmenty kamiennych oselek.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Wiadomościach Archeologicznych”. Badania będą kontynuowane.

MASŁOMĘCZ, st. 15,
gm. Hrubieszów,
woj. zamojskie,
AZP 88-94/80

• cmentarzysko grupy masłomęckiej (młodszy okres wpływów rzymskich)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. hab. Andrzeja Kokowskiego (Katedra Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz sponsorów: Zakład Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Urząd Miasta Hrubieszów, Gospodarstwo Hodowli Roślin Ogrodniczych Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w Dziekanowie – Gospodarstwo w Mianianach, kancelarię notarialną mecenas Jacka Łacińskiego z Hrubieszowa, Polsko-Francuską Fundację Kultury im. Stefana i Krystyny du Château z Hrubieszowa, Piotra Kanię z Gródka nad Bugiem, Sklepy Mięsne „Karol” Karola Betza z Hrubieszowa, Piekarnię „Andrzej Koniec i Ska” z Hrubieszowa oraz Illerup Project z Danii. Badania wspomagali również: Towarzystwo Regionalne Hrubieszowskie i Komenda Rejonowa Straży Pożarnych w Hrubieszowie. Siedemnasty sezon badań.

Wykop długości 52 m założono po północnej stronie zbadanej części stanowiska. Przebadano powierzchnię 140 m².

Eksploatowano 23 groby, w tym 6 odkrytych w sezonie 1995. Łączna liczba grobów odkrytych dotychczas na cmentarzysku wynosi 456. Wśród badanych obiektów znajdował się jeden grób ciałopalny, pozostałe były szkieletowe, w tym również ze szkieletami niekompletnymi. W grobach 423, 433 i 456 stwierdzono rytualne naruszenie i brak części szkieletów. W grobie 456, datowanym na fazę D grupy masłomęckiej, znaleziono w naruszającym go wkopie fragmenty kości ludzkich, fibulę brązową wzoru ZA-200 wg A. Kokowskiego, fragment brązowej sprężyny na żelaznej osi ze srebrnymi zatyczkami, przepalone fragmenty naczyń wykonanych na kole i lepionych ręcznie; natomiast za głową szkieletu odkryto grzebień wzoru potrójkatnych, igłę z miedzi i małe naczynie na stopce, zbliżone do grupy XVIIIA Schindlera/Wołągiewicza. W grobie nr 436, datowanym na fazę B grupy masłomęckiej, odkryto przy trumnie węzę, będącą najwcześniejszym odkrytym w grupie masłomęckiej dużym naczyniem wykonanym na kole. W grobie nr 452, przy stopach szkieletu, odkryto parę brązowych fibul, a w grobie 433 aż 9 naczyń oraz kolejny grzebień typu B wg klasyfikacji S. Thomas. W dużych rozmiarów obiekt nr 427 wkopany był inny szkielet ludzki, prawdopodobnie w charakterze ofiary. Tegoroczne wyniki badań potwierdziły zamknięcie głównego kręgu cmentarzyska oraz rozleglejszy jego zasięg. Wydaje się, iż groby zajmują większą część wyniesienia, na którym zlokalizowano cmentarzysko, a ich liczba przekracza 500.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej”, t. II, 1997. Badania będą kontynuowane.

MIROSLAW UJSKI, st. 6
gm. Ujście, woj. pilskie,
AZP 39-25/-

• ślady osadnictwa kultury łużyckiej (środkowa epoka brązu – wczesna epoka żelaza)
• osada kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich, fazy B₂-C₂)
• ślady osadnictwa nowożytnego